

Monikanavarahoituksen purkamisen valmistelun parlamentaariseen työryhmälle

Monikanavarahoituksen purkamisessa ei pidä tehdä hätiköityjä ratkaisuja

Hyvinvointiala HALI ry kiittää mahdollisuudesta lausua monikanavarahoituksen purkamisen valmistelun parlamentaariseen työryhmälle.

Hyvinvointiala HALI ry katsoo, että terveydenhuollon monikanavarahoituksen purkamisesta tehty virkamiesselvitys ei tarjoa riittävää pohjaa muutoksista päättämiseksi. Valmistelussa tulisi selvittää myös vaihtoehtoja Kela-korvausten sisältöjen kehittämiseksi. Kela-korvauksia voitaisiin käyttää tehokkaasti koronapandemian aiheuttaman hoitovelan purkuun erityisesti suun terveydenhuollossa tai mahdollistaa ihmisten pääsy lääkärin digivastaanotolle terveyskeskusmaksua vastaavalla summalla. Kela-korvauksia voisi hyödyntää myös terapiatakuun toteuttamisessa. Myös ensihoidon kokonaisuudesta tulisi tehdä laajempi selvitys. Selvityksen teettäminen on välttämätöntä, jotta varmistetaan siitä, ettei esimerkiksi ensihoidon kiireettömien siirtokuljetusten matkakorvauksia muuttamalla tehdä ihmisten palveluiden saataavuuteen ja yritysten toimintaedellytyksiin vaikuttavia, merkittäviä päätöksiä vajavaisin tiedoin.

Yksityisen terveydenhuollon hoito- ja tutkimuskorvaukset ovat toimiva ja laajasti kannatettu tukimuoto. Vuonna 2019 yli 1,5 miljoonaa suomalaista sai Kela-korvausta lääkärikäynnistä ja lähes miljoona hammashoitokäynnistä. Yli miljoona henkilöä sai Kela-korvausta tutkimukseen tai hoitoon.

Lääkärikäyntejä tehtiin Kela-korvatussa terveydenhuollossa 3,344 miljoonaa ja niistä maksettiin 54,827 miljoonaa euroa korvauksia vuonna 2019. Valtion budjetista Kela-korvausten lääkärinpalkkioihin käytetyllä rahoituksella saisi noin 340 000 uutta lääkärikäyntiä terveyskeskuksissa. Kela-korvauksia käyttämällä niitä saatiin yli 3,3 miljoonaa eli lähes kymmenen kertaa enemmän. Kela-korvaukset ovatkin julkis-talouden näkökulmasta erittäin tehokkaita.

HALI ry:n, Suomen Yrittäjien ja LPY ry:n syyskuussa 2021 teettämän kyselyn perusteella näyttää mahdolliselta, että jopa joka neljäs yksityisiä terveyspalveluja käyttävä siirtyisi Kela-korvausten poistuessa julkiseen terveydenhuoltoon. Tämä tarkoittaisi pelkkien lääkärikäyntien osalta 800 000 siirtyvää käyntiä ja 50 miljoonan euron vuosittaista lisälaskua julkiselle taloudelle. Mikäli korvaukset poistettaisiin myös suun terveydenhuollosta, siirtymä olisi yhteensä 1,4 miljoonaa käyntiä.

Keski- ja suurituloisten ohella myös sadat tuhannet pienituloiset käyttävät Kela-korvattuja terveyspalveluja. Kela-korvauksilla on merkitystä erityisesti pienituloisille.

Naiset, ikääntyneet ja lapsiperheet ovat suurimmat ryhmät yksityisten terveyspalvelujen käyttäjinä. Kun julkinen sektori ei pysty tarjoamaan riittävää vaihtoehtoa, Kela-korvausten alasajo olisi suora leikkaus esimerkiksi satojen tuhansien naisten gynekologisista palveluista. Yksityisiä terveyspalveluja käyttävät runsaasti myös ikääntyneet ja lapsiperheet. Leikkaus Kela-korvauksista kohdistuisi siis erityisesti naisiin, lapsiperheisiin ja ikääntyneisiin ja olisi vaikutuksiltaan merkittävin pienituloisille.

Kuntoutuksen osalta toteamme, että vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämis- ja rahoitusvastuun sekä kuntoutuspsykoterapian palvelujen korvaamisen siirtäminen nopealla aikataululla pois Kelalta olisi yhtä aikaa sote-uudistuksen toimeenpanon sekä koronan aiheuttaman hoito- ja hoivavelan kanssa merkittävä riski palvelujen yhdenvertaisen toteutumisen, niiden saatavuuden ja laadun sekä kuntoutuksen tietopohjan näkökulmasta.

Lausunto 26.10.2021
Asianumero VN/16946/2021
kaisu.harju-kolkka@gov.fi

Kunnioitavasti,

Ulla-Maija Rajakangas

toimitusjohtaja
Hyvinvointiala HALI ry

Lisätiedot:

Hanna-Maija Kause

johtaja, terveystyö
050 566 7949

hanna-maija.kause@hyvinvointiala.fi